

**PRAVNIČKO GOVORNIŠTVO**

izborni predmet / I ciklus studija / četvrti (IV) semestar / 3 ECTS / 30 P

S Y L L A B U S
~ ak. 2022/23. godina ~

I. Podaci o akademskom osoblju:

Prof. dr. sc. Zdravko Lučić	
Termin konzultacija	utorkom 9:00 – 10:00 sati i 14:00 – 17:00 sati
Kabinet	032
Kontakt e-mail	z.lucic@pfsa.unsa.ba
Dr. sc. Mirza Hebib	
Termin konzultacija	utorkom 9:00 – 10:00 sati i 14:00 – 17:00 sati
Kabinet	310
Kontakt e-mail	m.hebib@pfsa.unsa.ba
Gostujući predavači / stručnjaci iz prakse:	
<ul style="list-style-type: none"> • Doc. dr. sc. Enita Čustović, Odsjek za komunikologiju Fakulteta političkih nauka Univerziteta u Sarajevu; • Mr. Olivera Ševo Grebenar, Centar za retoriku i govorništvo "Institutio oratoria" Pravnog fakulteta Univerziteta u Banjoj Luci; • Mr. Igor Popović, Centar za retoriku i govorništvo "Institutio oratoria" Pravnog fakulteta Univerziteta u Banjoj Luci; • Mr. Milica Ristić, Centar za retoriku i govorništvo "Institutio oratoria" Pravnog fakulteta Univerziteta u Banjoj Luci. 	

II. Literatura:

Obvezna	<ul style="list-style-type: none"> a) M. Nadaždin Defterdarević, <i>Uvod u retoriku</i>, vlast. naklada, Mostar, 2012. b) V. Radovčić, <i>Pravni aspekti u učenjima antičke retorike</i>, Pravni fakultet u Zagrebu, Zagreb, 2004.
Dopunska	<ul style="list-style-type: none"> a) Aristotel, <i>Retorika</i>, Naprijed, Zagreb, 1989. b) Ciceron, <i>Beseda za Milona</i>, Sremski Karlovci-Novu Sad, 1998. c) Demosten, <i>Besede</i>, prijevod: J. Turoman, Beograd, 2001. d) G. A. Kennedy, <i>Classical rhetoric and its christian and secular tradition from ancient to modern times</i>, The University of North Carolina Press, 1999. e) G. A. Kennedy, <i>The Art of Rhetoric in the Roman World 300 B.C. - A.D. 300</i>, Princeton University Press, 1972. f) I. Jaramaz Reskušić, S. Aličić (ur.), <i>Kvint Tulije Ciceron: Izborni priručnik sa govovima Marka Tulija Cicerona o izbornoj korupciji</i>, Sarajevo, 2018. g) M. Beker, <i>Kratka povijest antičke retorike: s odabranim ulomcima iz antičkih tekstova</i>, ArTresor naklada, Zagreb, 1997. h) M. F. Kvintilijan, <i>Obrazovanje govornika</i>, Veselin Masleša, Sarajevo, 1985. i) M. Fuhrmann, <i>Die antike Rhetorik</i>, Artemis-Winkler, 2003.



	<p>j) M. Hriberšek, <i>Antologija antičnega govorništva: Lisija, Izokrat, Demosten, Ciceron, Evmenij</i>, Študentska Založba, Ljubljana, 2001.</p> <p>k) M. L. Clarke, <i>Rhetoric at Rome: A Historical Survey</i>, Cohen and West, 1953.</p> <p>l) M. T. Cicero, <i>Selected political speeches of Cicero</i>, Penguin Books, 1986.</p> <p>m) M. T. Ciceron, <i>O govorniku</i>, Matica hrvatska, Zagreb, 2002.</p> <p>n) N. Visković, <i>Argumentacija i pravo</i>, Dosije, Split, 1997.</p> <p>o) O. Stanojević, <i>Ciceronov govor u odbranu Seksta Roscija Amerina</i>, Glasnik Pravnog fakulteta u Kragujevcu, 1981., str. 150.</p> <p>p) O. Stanojević, S. Avramović, <i>Ars rhetorica – veština besedništva</i>, Beograd, 2003.</p> <p>q) R. Radonjić, <i>Pravna retorika</i>, Novinsko izdavačko i grafičko akcionarsko društvo Pobjeda, Podgorica, 2006.</p> <p>r) S. Petrović, <i>Retorika: Teorijsko i istorijsko razmatranje</i>, Gradina, Niš, 1975.</p> <p>s) V. Radovčić, <i>Pravni aspekti u učenjima antičke retorike</i>, Pravni fakultet u Zagrebu, Zagreb, 2004.</p> <p>t) V. Radovčić, <i>Retoričko učenje o def. i rimski pravници</i>, Zbornik Pravnog fakulteta u Zagrebu, 1986/5-6, str. 715-731.</p> <p>u) Z. Lučić, <i>Ciceron i prirodno pravo</i>, Pravni fakultet u Sarajevu, Sarajevo, 2006.</p>
--	---

III. Sadržaj predmeta:

Sadržaj predmeta	<ul style="list-style-type: none"> - Značaj i uloga govorništva - Zadaće govornika - Predmet govora - Dijelovi govora - Vrste dokaza - Funkcionalni učinci govora - Stil govora - Značaj vježbanja govorništva
-------------------------	--

IV. Cilj predmeta, ishodi učenja i metodi izvođenja nastave

Ciljevi predmeta	Poučiti studente kako treba pravilno i lijepo usmeno izražavati misli i emocije, a oslanjajući se na antičke retoričke spise. Predmet je usklađen sa suvremenim izazovima u kojima je prepoznat značaj drevne vještine uvjeravanja na prikladan način.
Očekivani ishodi učenja	Definirati osnovne izvore, pojmove i načela govorništva i pravne argumentacije; primijeniti načela u konkretnim slučajevima i govornoj izvedbi; vrednovati značaj pravnog govorništva u europskoj pravnoj tradiciji; voditi argumentiranu debatu uz pravilnu uporabu jezika u pravu te održati javni nastup.
Metode izvođenja nastave	Prezentacije, diskusije, vježbe govorništva, konzultacije, analize govora, učenje zadanog govora, održavanje javnog nastupa, itd.

**V. Izvedbeni plan i program rada – redovan studij**

Broj sesije	Predavanja – vježbe (prof. dr. sc. Lučić, dr. sc. Hebib, gostujući predavači)	
I.	Uvodni sat Predmet i značaj pravničkog govorništva	09. 03. 2023. 2 sata
II.	Zadaće govornika i predmet govora	16. 03. 2023. 2 sata
III.	Komunikološki aspekti govorništva	23.03. 2023. 2 sata
IV.	Dijelovi govora i vrste dokaza	30. 03. 2023. 2 sata
V.	Vještina javnog nastupa, Struktura govora – elementi i tehnika pisanja govora	06. 04. 2023. 4 sata
VI.	Tehnika javnog nastupa	07. 04. 2023. 4 sata
VII.	Analize i izlaganja govora	08. 04. 2023. 8 sati
VIII.	Govori koji su mijenjali svijet	13. 04. 2023. 2 sata
IX.	Ciceronovi govori	20. 04. 2023. 2 sata
X.	Završni ispit – usmena prezentacija govora	27. 04. 2023. 2 sata

* U skladu s čl. 98, st. 1 Zakona o visokom obrazovanju ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 36/22) završni ispiti se polaže u redovnom, popravnom i septembarskom ispitnom terminu.

VI. Izvedbeni plan i program rada – vanredan studij

Broj sesije	Instruktivna nastava (prof. dr. sc. Lučić, dr. sc. Hebib, gostujući predavači)	
I.	Uvodni sat Predmet i značaj pravničkog govorništva	16. 03. 2023. 3 sata
II.	Tehnika javnog nastupa Izlaganje govora	08. 04. 2023. 4 sata
III.	Govori koji su mijenjali svijet Ciceronovi govori	20. 04. 2023. 3 sata

* U skladu s čl. 98, st. 1 Zakona o visokom obrazovanju ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 36/22) završni ispiti se polaže u redovnom, popravnom i septembarskom ispitnom terminu.

**VII. Način praćenja i ocjenjivanja rada studenata tijekom semestra**

Redovan/vanredan studij						
Br.	Vrsta aktivnosti	Oblik provjere	Sadržaj provjere	Opterećenje u bodovima / Minimalan broj bodova		Opterećenje - ECTS
1.	Aktivnost na nastavi	Seminar	Kontinuirani angažman u okviru predavanja i vježbi	20	10	0,5 ECTS
2.	Esej	Analiza govora, usmena prezentacija	U skladu s naputcima s nastave.	20	10	0,5 ECTS
3.	Završni ispit	Pripremljeni i improvizirani govor, usmena prezentacija	U skladu s naputcima s nastave.	60	35	2 ECTS

Konačna ocjena / Distribucija bodova		
Broj stečenih bodova	Ocjena	Opis
95-100	10(A)	Izuzetan uspjeh sa neznatnim greškama.
95-94	9 (B)	Iznad prosjeka, sa ponekom greškom.
75-84	8 (C)	Prosječan sa primjetnim greškama.
65-74	7 (D)	Općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima.
55-64	6 (E)	Zadovoljava minimalne kriterije.
0-54	5 (FX, F)	Ne zadovoljava minimalne kriterije.